

DE TEGENWOORDIG STEEDS HOGERE BUITENTEMPERATUREN LEIDEN BINNEN STEEDS VAKER TOT EEN STROOM VAN KLIMAATKLACHTEN. HET BINNENKLIMAAT VAN WERK- EN VERBLIJFRUIMTEN IS HEDEN TEN DAGE EEN BELANGRIJK AANDACHTSPUNT. WE BRENGEN HEEL WAT TIJD DOOR OP ONZE WERKPLEK EN KANTOREN. EEN GECONTROLEERD GECONDITIONEERD GEBOUW DRAAGT BIJ AAN DE KWALITEIT VAN ONZE WERKOMGEVING EN DAARMEE OOK AAN ONS WELZIJN.

Klimaatbeleving Te warm..... hoe bedoelt u?

“Het binnenklimaat is heden ten dage een belangrijk aandachtspunt.”

De kwaliteit van een werkomgeving wordt onder meer bepaald door het thermische comfort en de belevingswaarde van de mensen in gebouwen. Mensen die werken in ruimten met een slechte luchtkwaliteit, die bloot staan aan regelmatig temperatuurwisselingen of het gevoel hebben dat het constant ergens tocht, gaan zich onbehaaglijk voelen. Duurt dit lang genoeg dan is ziek worden het gevolg. Jaren terug werd dit al het “Sick Building Syndroom” genoemd. Niet het gebouw was ziek, maar de mensen in het gebouw worden ziek.

Klagers hebben nood!

Temperatuur, luchtvochtigheid, luchtkwaliteit, straling, tocht, verlichting en geluid zijn factoren die van invloed zijn op ons gevoel van behaaglijkheid. Grote wisselingen zorgen voor klachten.

Te warm, geïrriteerde ogen, hoofdpijn, nekkklachten, vermoeidheid, griepig gevoel zijn veel gehoorde klachten. Vaag en kunnen op allerlei manieren geïnterpreteerd worden. Hierdoor zijn klimaatklachten veelal onduidelijk definieerbaar.

Waarover klaagt men eigenlijk precies? Het is belangrijk hier antwoord op te krijgen. Juist omdat de klachten zo moeilijk onder woorden te brengen

zijn, wordt al snel geroepen dat de klimaat installatie niet (meer) werkt! Maar is dit ook echt zo? Het is dus van essentieel belang de klacht te specificeren en de beleving van de gebouwgebruiker mee te nemen in het onderzoek. De juiste vraagtechnieken en vooral niet de ‘eigen’ interpretatie op de geuite klachten los te laten, helpen mee de werkelijke oorzaken van de klimaatklachten op te sporen.

Ineke ten Hooven

Beleving als uitgangspunt

Binnenklimaat gerelateerde klachten in de zomer bestaan in Nederland veelal uit klachten over te hoge ruimtetemperaturen, grote temperatuur-

schommelingen, benauwde vochtige lucht, verminderde kwaliteit van de lucht, etc. Klagers hebben het vooral over ‘hun’ gevoel en zijn niet bezig met wat de regeltjes zeggen of hoe klimaatinstallaties werken.

Een eenvoudige uitleg over gebruikelijke waarden geeft al vaak helderheid en de klager voelt zich in ieder geval serieus genomen.

Als we op vakantie zijn in een warm land, bijvoorbeeld Spanje, klagen we niet snel over een benauwd gevoel, terwijl het al gauw boven de 30°C kan zijn. In Nederland echter klagen we juist vaak over een benauwd gevoel. Hoe komt dat?

De normale kerntemperatuur van de mens is ca. 37°C is. Een comfort huidtemperatuur ligt gemiddeld tussen de 32°C en 34°C. Een mens krijgt bij een ruimtetemperatuur van 30°C of hoger al snel te maken met warmte stuwung in het lichaam en wil het teveel aan warmte afgeven via verdamping (zweeten).

Verdamping van vocht (zweet) aan je huidoppervlak treedt alleen op als de omgeving het vocht ook kan opnemen. Als dat zo is, wordt het aan de huid naar de omgeving verdampt. Teveel vocht in de omgevingslucht beperkt dus het verdampen en geeft al gauw een benauwd gevoel. Je zit als het ware opgesloten in je vel.

In het zuiden van Europa geldt vaak bij buitentemperaturen boven de 30°C dat er juist een lage luchtvochtigheid van de omgevingslucht heerst. Dit zorgt ervoor dat je – ondanks de hoge omgevingstemperatuur – toch goed je overtollige lichaamswarmte in de vorm van zweeten kan afvoeren. In Nederland kun je dus je overtollige lichaamswarmte moeilijk aan de omgeving kwijt.

Inleven is het halve werk

Voor klimaatklachten gerelateerd aan de luchtkwaliteit wordt dit lastiger. Klachten als hoofdpijn, benauwd, bedompte lucht, enz. lijken name-

www.tenhooven.nl

lijk sterk op klachten die horen bij problemen over de luchtvochtigheid. Ook hier geldt dat de juiste vragen al een beeld scheppen, waar de klachten op gebaseerd zijn.

Klimaatklachten kunnen niet alleen een technische oorzaak hebben zoals een onregelde installaties maar ook ontstaan door:

- Een te grote ruimtebezetting (teveel personen);
- Verontreiniging door apparatuur in de ruimte;
- Afgeplakte ventilatieroosters;
- Oneigenlijk gebruik van de ruimte;
- Onduidelijk geuit klachtenpatroon;
- Verkeerd gebruik van thermostaten;
- Achterstallig onderhoud;
- De beleving van de werkomgeving;
- De verwachting van een klimaatinstallatie

Het is dus van groot belang dat de onderzoeker van klimaatklachten vooral communiceert met diegene die de klachten meldt. Door te communiceren en oprecht nieuwsgierig te zijn naar de beleving van de klager, voelt deze zich serieus genomen. Dit is al het halve werk. Het voorkomt in ieder geval dat er voorbarig conclusies getrokken worden. Een verkeerde diagnose is gauw gesteld. Tot grote frustraties bij de klagers, maar uiteindelijk ook bij de onderzoekers!

Tekst: Ineke ten Hooven

